

det bedre at være enig med sig selv om, at de Ulemper, der anføres over af Sædelighedens Venner og Andre, der interessere sig derfor, er der ikke Noget, der kan gøres Videre ved, saa kunne vi være færdige med det og ikke have idelig tilbagevendende Debatter om dette Spørgsmaal. — Jeg vil først gjøre et Par Bemærkninger til det første Vædringsforslag, nemlig til § 2. Det gaar jo ikke ud paa at opretholde Presselovens Princip, men det gaar, saaledes som det er foreslaaet, ud paa paa en ganske vilkaarlig Maade at fritage Sortimentshoghandlerne for Ansvar og lægge et saadant paa Forlæggerne og paa Kommissionsforhandlerne, at fritage Sortimentshoghandlerne for Ansvar, saa længe som det paagjældende Skrift ikke er beslagnat eller Forbud mod dets Udbredelse nedlagt og offentlig Bekjendtgjørelse har fundet Sted om Beslagnatgjørelsen eller dette Forbuds Medlæggelse. Det, som jeg mener, gjør dette Vædringsforslag betænkeligt, og som efter min Formening gjør, at dets Vedtagelse vil svække Lovens paa dette Punkt, hvor den i Særdeleshed behøves, saaledes at den ikke vil være af stor Interesse, er navnlig det, at paa denne Maade faae vi i Virkeligheden intet praktisk nyttigt Værn imod fremmede usædelige Skrifter. Jeg vil endda lade det staa ved sit Værd, saa længe Taleren er om indenlandste Skrifter, thi der er det naturligvis et godt Værn, at man kan holde sig til Forlæggeren og til Kommissionsforhandleren. Her vil man i Reglen — for Resten ikke altid — om en Forfatter er nok saa obskur, have en Mand for sig, for hvem det vil være en alvorlig Ulempe at skulle bære det kriminelle Ansvar, som her omtales. Det er ikke den indenlandste Presse, som i saa Henseende leverer det Bæreste og Færligste, det er den udenlandste Literatur, dels den franske Literatur, dels den franske Literatur, der er overfaldt paa tydsk, og dels selve den tydske Literatur — den kan ogsaa levere noget Saadant — og det Samme kan naturligvis ogsaa være Tilfældet med vore Nabolandes Literatur, den norske og svenske Literatur. Der maa man nu ikke troste sig med at sige at der er saa faa Mennesker, der kan læse dem, thi for det Første er der mange unge Mennesker — det er jo i Særdeleshed Ungdommen, man vil besygtte — der kan læse fransk, i Særdeleshed, naar de gjøre sig Umage — og naar Taleren er om at læse den Slags Bøger, gjør man sig altid Umage — og dernæst er der overmaade mange Mennesker, i Særdeleshed her i Kjøbenhavn, der kunne læse den tydske Literatur. Dertil kommer, at danske Oversættelser af slige Pro-

dukter meget godt kunne staves til Veie i Udblandet, der er ikke det Mindste i Veien for, naar det slaas fast, at man paa denne Maade kan komme udenfor Loven, at faae danske Oversættelser af slige Skrifter arrangeredeovre i Malmø eller oppe i Kristiania. Hvad Vædringsforslaget her gaar ud paa, er et ganske utilstrækkeligt Værn lige over for den smudsige, slibrige fremmede Literatur, thi man maa huske paa, hvorledes Forholdet i Virkeligheden er, man maa huske paa, at Regjeringen intet Middel har, at Politiet intet Middel har til at føre en saadan egentlig og nøie Kontrol med, hvad der indbringes her i Landet af fremmed Literatur. Man veed ikke Noget derom, og man er ikke udfyret med de fornødne Kræfter til at foretage den Slags Undersøgelser, som ere nødvendige for at sige, at naar et fremmed usædeligt Skrift kommer her ind i Landet, vil det inden ganske kort Tid blive opdaget af Politiet. Man har ikke de Kræfter, der udkræves til at gennemføre det, og skulde det gennemføres, vilde det blive ved Midler, der vilde blive Boghandlerne meget ubehagelige, nemlig ved jævnligt Eftersyn af Forraad og Sligt. Det er ganske upraktisk, man vilde ingen Vegne komme med noget Saadant, de fremmede usædelige Produkter, der i Almindelighed i sig selv ere obskure, vilde have fundet en meget stor Udbredelse, inden det Offentlige, Politiet, vilde være blevet opmærksom derpaa, saa at der kunde skrives ind paa disse Maader, som her ere nævnte, og med de Bekjendtgjørelser, som her ere foreslaaede. Det maa nemlig erindres, at flere af disse Produkter sælges med en vis Forsigtighed. Ganske vist ser man undertiden, at der fremlægges Bøger, endogsaa i Boghandlernes Binduer, som vistnok ere meget betænkelige, men det Bæreste af den Slags bliver ikke fremlagt i Binduerne, det er Noget, som Liebhabere kunne faae, og Sortimentshoghandlerne kjende ligesom andre Mennesker deres Liebhabere og ere derfor tilrede med at forhøje dem med den Slags Ting, som falder i deres Smag. Derfor maa jeg fastholde, at der er et meget væsentligt Hul, en stor Mangel paa et vigtigt Punkt af den Bestyttelse, som denne Lov vil give, dersom dette Vædringsforslag bliver vedtaget, nemlig for saa vidt angaar Alt, hvad der er af fremmed usædelig Literatur, og det er som sagt heldigvis endnu det Bæreste. Jeg kan ikke skjønne, at Sortimentshoghandlerne gaas for nær, naar Loven kommer til at lyde, som den blev vedtaget her ved 2den Behandling, nemlig omtaler Strafs Anvendelse paa dem, naar Skriftets Indhold er eller burde være dem bekjendt. Dom-